

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (وصايا)

خیانت وصی

درس ۲۰

استاد وافی

خیانت وصی

اگر وصی، مرتکب عملی شود که موجب سقوط عدالتش گردد؛ چه حکمی جاری می‌شود؟

۱. شهید اول: «عزله الحاکم»؛ در چنین صورتی، حاکم، او را از مقام وصایت، عزل می‌کند.

۲. شهید ثانی: «بل الأجود انزاله بذلک»؛ قول اجود این است که صرف ارتکاب عمل منافی عدالت، موجب انزالش از وصایت می‌شود و نیازی به عزل حاکم ندارد و حاکم، بدلی را جایگزین می‌کند (اگر وصی متحد بود و اگر دو نفر بودند، حاکم برای وصی، معین نصب می‌کند).

نصب مشرف

در صورت تعدد وصایا، آیا بر موصی جایز است که علاوه بر آن، مشرف و ناظری را هم جعل کند؟

اشترای مشرف، بر یکی از دو وصی، صحیح است؛ اما مشرف، هیچ‌گونه مباشرتی در تصرفات نداشته و دخل و تصرف، فقط با موافقت وی اجرا می‌شود و وصی، نمی‌تواند بدون اذن مشرف، کاری را انجام دهد.

کسب اذن از مشرف

بر وصی، حتی الامکان لازم است از ناظر، کسب اذن نماید و در صورت عدم امکان حصول اذن از مشرف، بر حاکم واجب است، شخصی را به عنوان معین، برای وصی جعل کند.

وصی و استیفاء حق

مرکز مجاز امام صادق عليه السلام

اگر وصی، از موسی طلب کار باشد؛ آیا می تواند بدون اطلاع به ورثه و یا حاکم، از مال موسی که در تحت یدش است، استیفاء حق خودش را کند؟

شهید اول: جایز است که وصی، طلب و دینی را که از موسی می خواهد؛ از آنچه در دستش است استیفاء کند.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

عدم لزوم قسم نزد حاکم

چرا وصی، بدون اثبات طلبکاری و حلف در نزد حاکم، می تواند استیفاء حق کند؟ زیرا فقهاء فرموده اند: دائن، در دو مورد قسم می خورد.

۱. در موردی که احتمال ابراء مدیون برود و دائن اظهار طلب کند.

۲. در موردی که احتمال استیفاء می رود؛ به این جهت، دائن برای نفی این احتمال، موظف به حلف است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نتیجه: پس در جایی که عدم ابراء و استیفاء مسلم است؛ دیگر نیازی به حلف نیست.

وصی ورد دیون

آیا وصی می تواند دیون وصی را رد کند؟ شهید اول: «قضاء دیون الميت التي يعلم بقاءها»؛ اگر وصی علم به دیون وصی دارد؛ می تواند اقدام به رد دین کند.

وصی و تعیین وصی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

شهید اول: «لا یوصی الوصی الی غیره»؛ وصی، حق جعل وصی ندارد؛ مگر با اذن موسی.